

Lovforslag nr. L 87

Folketinget 2016-17

Fremsat den 18. november 2016 af ministeren for børn, undervisning og ligestilling (Ellen Trane Nørby)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om produktionsskoler

(Harmonisering af skoleydelse til et SU-lignende niveau m.m.)

§ 1

I lov om produktionsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 781 af 15. juni 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 17, stk. 2, 1. pkt., ændres »616« til: »350«, »795« ændres til: »350«, og »1.475« ændres til: »1.250«.

2. I § 17, stk. 2, 2. pkt., ændres »2010-niveau« til: »2017-niveau«, og »2011« ændres til: »2018«.

3. I § 19, stk. 1, 1. pkt., ændres »sikring mod følger af arbejdsskade« til: »arbejdsskadesikring«.

4. I § 19, stk. 2, 1.pkt., udgår »og lov om aktiv socialpolitik«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1 og 2, finder ikke anvendelse for deltagere, der ved lovens ikrafttræden modtager skoleydelse under et produktionsskoleforløb. For sådanne deltagere finder de hidtil gældende bestemmelser i § 17, stk. 2, 1. og 2. pkt., anvendelse, indtil de ophører med det påbegyndte produktionsskoleforløb.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets indhold

2.1. Harmonisering af skoleydelse til et SU-lignende niveau m.m.

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Som led i finanslovsaftalen for 2017 er regeringen (V), Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at gennemføre en harmonisering af skoleydelsen på produktionsskolerne. Det er vigtigt, at ydelsesniveauet ikke afgør unges valg af skole- eller uddannelsesforløb.

Med lovforslaget foreslås produktionsskoleydelsen fastsat til et SU-lignende niveau for deltagere, som er fyldt 18 år.

For produktionsskoledeleagere under 18 år foreslås det, at skoleydelsen fastsættes til 350 kr. om ugen opgjort i 2017-niveau.

Der foreslås herudover ændringer af henvisninger til to lovtitler, så de kommer til at svare til de korrekte lovtitler. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, samt bemærkningerne hertil.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Harmonisering af skoleydelse til et SU-lignende niveau m.m.

2.1.1. Gældende ret

Produktionsskoledeleagere modtager en skoleydelse fra produktionsskolen for den tid, de følger undervisningen, jf. produktionsskolelovens § 17, stk. 1. Skoleydelsens størrelse afhænger af, om produktionsskoledeleageren er fyldt 18 år eller ej. For deltagere, som er fyldt 18 år, afhænger størrelsen af skoleydelsen endvidere af, om de er hjemmeboende eller udeboende.

Skoleydelsen til produktionsskoledeleagere udgør efter produktionsskolelovens § 17, stk. 2, 616 kr. (2010-niveau) pr. uge for produktionsskoledeleagere under 18 år, 795 kr. (2010-niveau) pr. uge for hjemmeboende deltagere, som er fyldt 18 år, og 1.475 kr. (2010-niveau) pr. uge for udeboende deltagere, som er fyldt 18 år.

Størrelsen af skoleydelsen reguleres en gang årligt den 1. januar med 2 procent tillagt eller fratrukket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Tilpasningsprocenten tillægges eller fratrækkes, afhængigt af om den lønudvikling, der ligger til grund for beregning af tilpasningsprocenten, er højere eller lavere end 2 procent. Reguleringen sker på grundlag af de på reguleringsstidspunktet gældende beløb. De regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb.

I 2017 udgør skoleydelsen for produktionsskoledeleagere under 18 år 705 kr. pr. uge, for hjemmeboende deltagere, som er fyldt 18 år, 910 kr. pr. uge og for udeboende deltagere, som er fyldt 18 år, 1.687 kr. pr. uge.

Efter § 17, stk. 3, i lov om produktionsskoler skal ministeren for børn, undervisning og ligestilling fastsætte nærmere regler om skoleydelsen, herunder om, at skoleydelsen skal nedsættes forholdsmæssigt for deltagere, der uden lovlige grund kommer for sent til eller udebliver fra produktionsskoleaktiviteten, ikke aktivt deltagere i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle forløbsplan eller ikke aktivt deltagere i praktikforløb, som skolen skønner bidrager til opfyldelse af forløbsplanen. Nedsættelse af skoleydelsen indgår dermed som et pædagogisk værktøj på produktionsskolerne.

Skoleydelsen udbetales af de enkelte produktionsskoler til deltagere. Staten udbetaler refusion af skolernes udgifter til skoleydelse, jf. lovens § 10, stk. 9, på grundlag af en opgørelse over udgiften, som skolen udarbejder.

Optagelse på en produktionsskole forudsætter, at ansøgeren er under 25 år, ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, og ikke umiddelbart har forudsætninger for at påbegynde en sådan uddannelse. Produktionsskolen kan kun optage ansøgere, som udløser statstilskud, som Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) har vurderet til at opfylde optagelsesbetingelserne.

Der ydes ikke SU til uddannelsessøgende under 18 år. Til elever, som er fyldt 18 år, ydes der i ungdomsuddannelser SU, hvis størrelse afhænger af forældrenes indkomst og om

eleven er hjemmeboende eller udeboende. SU-satsen i 2016 for hjemmeboende uddannelsessøgende, som er fyldt 18 år, udgør afhængig af forældrenes indkomst mellem 213-591 kr. pr. uge, mens den for udeboende udgør mellem 879-1.371 kr. pr. uge. Idet SU udbetales månedligt er de nævnte ugesatser beregnet ved at gange satsen op i antal måneder på et år og efterfølgende dividere med antal uger på et år. SU-systemet giver herudover mulighed for særlige tillæg og tilskud, ligesom SU-systemet giver SU-berettigede mulighed for at optage SU-lån.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Efter den gældende ordning modtager deltagerne på produktionsskolerne en skoleydelse, der er højere end den almindelige SU, som elever på ungdomsuddannelser og på lignende forberedende tilbud modtager.

Optag på en produktionsskole forudsætter kommunal visitation via Ungdommens Uddannelsesvejledning, der forestår en målgruppevurdering af den enkelte unge. Det er således ikke fuldstændig op til den unge selv at lade sig optage på en produktionsskole. Målgruppevurdering foregår dog typisk i en dialog mellem uddannelsesvejlederen og den unge.

Af bemærkningerne til lovbestemmelsen om produktionsskoleydelse fremgår endvidere, at den oprindelige baggrund for en højere skoleydelse end SU-niveauet bl.a. var begrundet i et ønske om at godtgøre eleverne for deltagelse i skolens produktion og derved at give unge et ekstra incitament til at starte på en produktionsskole. Dette ekstra incitament – dvs. godtgørelse, som ligger udover SU-niveauet – ønsker regeringen at ændre på.

Det foreslås på denne baggrund, at de to ydelsesordninger generelt kommer til af svare til hinanden for produktionsskoleelever, som er fyldt 18 år.

Det findes imidlertid samtidig vigtigt, at produktionsskolerne fortsat har mulighed for at anvende skoleydelsen som et pædagogisk værktøj, fx ved at tilbageholde ydelsen ved manglende aktiv deltagelse. Det gælder også i forhold til elever under 18 år. Det foreslås derfor, at der fortsat skal være en produktionsskoleydelse for unge under 18 år, dog på et lavere niveau i forhold til det nuværende.

For produktionsskoleledere, som er fyldt 18 år, indebærer forslaget, at skoleydelsen vil blive reduceret til et niveau svarende til satsen for henholdsvis hjemmeboende og udeboende på SU. Opgjort i 2017-niveau vil ugesatsen for hjemmeboende deltagere på 18 år eller derover reduceres fra 910 kr. til 350 kr. For udeboende produktionsskoleledere på 18 år eller derover reduceres ugesatsen fra 1.687 kr. til 1.250 kr. I fastsættelsen af de nævnte ugesatser er medregnet SU-systemets muligheder for tillæg og tilskud, jf. afsnit 2.1.1.

For produktionsskoleledere under 18 år indebærer forslaget, at ugesatsen vil blive reduceret fra 705 kr. til 350 kr. om ugen opgjort i 2017-niveau.

Med forslaget lægges endvidere op til at angive størrelsen af skoleydelsen i 2017-niveau i stedet for i 2010-niveau. Der ændres ikke med forslaget ved den årlige regulering af skoleydelse.

Forslaget indebærer i øvrigt ikke ændringer i reglerne om skoleydelsen, herunder refusion af skolernes udgifter til ydelsen, dens formål og pædagogiske anvendelse.

Efter forslaget vil ændringerne have virkning for deltagere, der optages på produktionsskolerne den 1. januar 2017 og senere. Det foreslås endvidere, at de hidtil gældende bestemmelser skal finde anvendelse for deltagere, der ved lovens ikrafttræden modtager skoleydelse under et produktionsskoleforløb. Sådanne deltagere modtager således skoleydelse efter de bestemmelser, der er gældende før den 1. januar 2017, indtil de ophører med det påbegyndte produktionsskoleforløb. Dette gælder efter det foreslåede også i tilfælde, hvor en deltager efter lovens ikrafttræden bliver berettiget til en ændret skoleydelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, og § 2, stk. 2, samt bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

For staten vurderes forslaget at ville medføre et statsfinansielt provenu på ca. 130 mio. kr. (ca. 79 mio. kr. efter tilbageløb) til skoleydelse til produktionsskoleledere, når den foreslåede ordning er fuldt indfaset, jf. tabel 1.

Tabel 1: Besparelse ved det foreslåede ift. nuværende bevilning

	2017	2018	2019
Provenu	65 mio. kr.	130 mio. kr.	130 mio. kr.
Provenu efter tilbageløb	39 mio. kr.	79 mio. kr.	79 mio. kr.

Noter: (i) Opgjort i 2017-Pris- og Lønniveau (ii) Halvdelen af produktionsskolernes aktivitet i 2017 forventes at være knyttet til deltagere optaget i 2016, dvs. personer, der efter det foreslåede fortsat vil modtage skoleydelse efter de satser, der er gældende før lovens ikrafttræden. Den foreslåede ordning forventes derfor først fuld indfaset i 2018.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden den 23. september 2016 – 5. oktober 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer: Bestyrelsesforeningen for Social- og Sundhedsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Danske Erhvervsskoler – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler – Lederne, Dansk Industri, Danske Regioner, Det Centrale Handicapråd, Erhvervsskolelederne i Danmark, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Forstan-

derkredsen for produktionsskoler og produktionshøjskoler, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Handelsskolernes Lærerforening, Håndværksrådet, KL, Landbrug og Fødevarer, Landsorganisationen i Danmark, Landsforeningen af produktionsskoleledere, Lederne, Nationalt Center for Kompetenceudvikling, Produktionsskoleforeningen, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, SOSU-Lederforeningen, Uddannelsesforbundet, Ungdomsskoleforeningen, UU Danmark, og Moderniseringsstyrelsen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindredgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	For staten vil forslaget medføre et provenu på 130 mio. kr. (79 mio. kr. efter tilbageløb) til skoleydelse til produktionsskoleledere fra 2018.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter den foreslående affattelse af lovens § 17, stk. 2, 1. pkt., som indeholder ugesatserne for produktionsskoleydelse, nedsættes ugesatserne for skoleydelse til produktionsskoleledere.

For produktionsskoleledere, som er fyldt 18 år, foreslås skoleydelsen således reduceret til et niveau svarende til satsen for henholdsvis hjemmeboende og udeboende på SU. Opgjort i 2017-niveau betyder forslaget, at ugesatsen for hjemmeboende deltagere på 18 år eller derover reduceres fra 910 kr. til 350 kr. For udeboende produktionsskoleledere på 18 år eller derover reduceres ugesatsen fra 1.687 kr. til 1.250 kr. I fastsættelsen af de nævnte ugesatser er medregnet SU-systemets muligheder for tillæg og tilskud, jf. afsnit 2.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

For produktionsskoleledere under 18 år foreslås det, at ugesatsen reduceres fra 705 kr. til 350 kr. om ugen opgjort i 2017-niveau.

Forslaget indebærer på denne baggrund, at produktionsskoleydelsen bevares som et pædagogisk værktøj i forhold til alle deltagere.

Forslaget ændrer i øvrigt alene på de beløbsmæssige rammer for skoleydelsen, men ikke de øvrige betingelser for at modtage denne.

Endvidere foreslås ugesatserne angivet i 2017-niveau, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Der henvises til afsnit 2.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 2

Idet ugesatserne for skoleydelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, er angivet i 2017-niveau foreslås en konsekvensændring af lovens § 17, stk. 2, 2. pkt., så det fremgår, at beløbene ikke længere er angivet i 2010-niveau, men i 2017-niveau, og at beløbene ikke længere reguleres fra og med 2011, men fra og med 2018.

Forslaget indebærer ikke ændringer i den årlige regulering af de fastsatte beløb for skoleydelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensændring af lovhenvi­snin­gen i lovens § 19, stk. 1, 1. pkt., som følge af, at lov om sikring mod følger af arbejdsskade blev ophævet i 2004. Ydelser i forbindelse med arbejdsskader er i dag reguleret i lov om arbejdsskadesikring.

Der henvises i øvrigt til afsnit 1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 4

Der er tale om en konsekvensændring af lovhenvi­snin­gen i lovens § 19, stk. 2, 1. pkt., som indeholder en fejlagtig angivelse af titlen på lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m.

Der henvises til afsnit 1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 2

Det foreslås i § 2, *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2017. Loven vil således have virkning for deltagere, der op­ta­ges på en produktionsskole den 1. januar 2017 eller senere.

Som overgangsregel foreslås i § 2, *stk. 2*, at de hidtil gæl­dende bestemmelser skal finde anvendelse for deltagere, der

ved lovens ikrafttræden modtager skoleydelse under et pro­duk­tionsskoleforløb. Overgangsordningen betyder, at del­ta­gere, der har modtaget skoleydelse før den 1. januar 2017 under et produktionsskoleforløb, vil fortsætte med at modta­ge skoleydelse med de hidtil gældende satser, indtil de op­hører med det påbegyndte produktionsskoleforløb.

Dette gælder efter det foreslåede også i tilfælde, hvor en så­dan deltager efter lovens ikrafttræden bliver berettiget til en ændret skoleydelse, fx fordi vedkommende fylder 18 år eller flytter hjemmefra. I sådanne tilfælde indebærer forslaget, at deltageren overgår til den relevante skoleydelse baseret på de satser, der gælder inden lovens ikrafttræden.

Hvis en deltager afslutter et produktionsskoleforløb, der er påbegyndt før den 1. januar 2017, og efterfølgende påbegyn­der et nyt produktionsskoleforløb, vil vedkommende være omfattet af de nye bestemmelser om skoleydelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.2 i de almindelige be­mærkninger til lovforslaget.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed og in­debærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 17. ...

Stk. 2. Skoleydelsen udgør 616 kr. pr. uge for deltagere under 18 år, 795 kr. pr. uge for hjemmeboende deltagere over 18 år og 1.475 kr. pr. uge for udeboende deltagere over 18 år.

De angivne beløb er fastsat i 2010-niveau og reguleres fra og med 2011 en gang årligt den 1. januar med 2,0 pct. tillagt eller fratrukket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. § 3, stk. 1, i lov om en satsreguleringsprocent.

[...]

Stk. 3. ...

§ 19. Deltagere på produktionsskoler, der kommer til skade som følge af undervisning under arbejdspladslignende forhold, er berettiget til ydelser efter reglerne i lov om sikring mod følger af arbejdsskade. Udgifterne til ydelser afholdes af staten.

Stk. 2. Ordningen efter stk. 1 omfatter de deltagere, der udløser statstilskud efter denne lov, og de deltagere, for hvem skolen opkræver betaling efter lov om betaling for udgifter til uddannelse i forbindelse med visse tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik m.m. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om ordningen.

I lov om produktionsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 781 af 15. juni 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 17, stk. 2, 1. pkt., ændres »616« til: »350«, »795« ændres til: »350«, og »1.475« ændres til: »1.250«.

2. I § 17, stk. 2, 2. pkt., ændres »2010-niveau« til: »2017-niveau«, og »2011« ændres til: »2018«.

3. I § 19, stk. 1, 1. pkt., ændres »sikring mod følger af arbejdsskade« til: »arbejdsskadesikring«.

4. I § 19, stk. 2, 1. pkt., udgår »og lov om aktiv socialpolitik«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1 og 2, finder ikke anvendelse for deltagere, der modtager skoleydelse før den 1. januar 2017. For sådanne deltagere

re finder de hidtil gældende bestemmelser i § 17, stk. 2, 1. og 2. pkt., anvendelse, indtil de ophører med det påbegyndte produktionsskoleforløb.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.